

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie

**Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju
Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020**

za 2018 r.

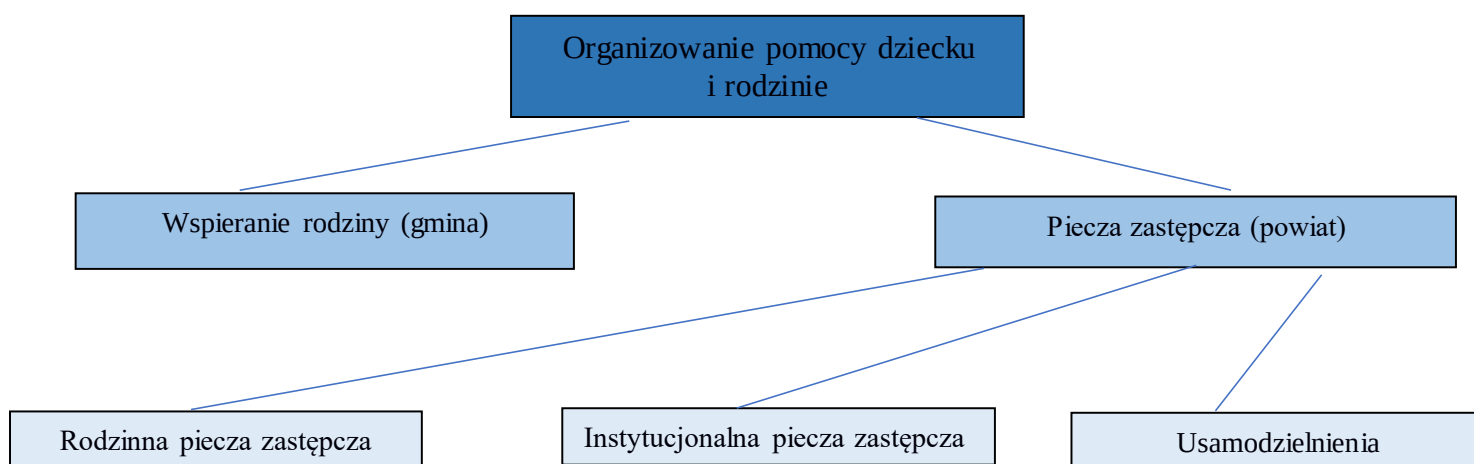
Sopot 2019

Wstęp

Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/512/2018 Rady Miasta Sopotu z dnia 26 marca 2018 r. Program opracowano w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Art. 176 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”

Art. 180 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej oraz zawiera cele w zakresie wspierania rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci i w zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

I. Program wspierania rodziny w Sopocie na lata 2018-2020.

Głównym celem programu Wsparcia Rodziny jest skuteczne wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczej i zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, a także praca z rodzicami biologicznymi dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej, ukierunkowana na powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

- Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.
- Zapewnianie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki prawidłowego rozwoju.
- Prowadzenie w placówkach oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.
- Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego.
- Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami wymagającymi wsparcia.

MOPS w Sopocie wypełniał zadania gminy, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizując założenia programu. W MOPS w Sopocie wsparciem rodzin zajmuje się Sekcja ds. Rodzin Działu Pracy Socjalnej, w skład której wchodzi zarówno pracownicy socjalni jak i asystenci rodziny. Wsparcie rodzin odbywa się przede wszystkim poprzez pogłębianą pracę socjalną, pracę asystenta rodziny w środowisku, poradnictwo specjalistyczne, organizowanie dzieciom opieki w placówkach wsparcia dziennego, tworzenie i prowadzenie grup wsparcia, zespoły interdyscyplinarne, monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych, aktywizację społeczno-zawodową, a także organizowanie spotkań, zajęć i wydarzeń na rzecz rodzin.

Cel szczegółowy 1:

Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W 2018 r. MOPS w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej) wraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sopocie oraz Punktem Diagnostyczno-Konsultacyjnym oraz w ramach placówek wsparcia dziennego zapewniały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, prawnego oraz pedagogicznego. W roku sprawozdawczym skorzystało:

- z poradnictwa rodzinnego: 337 osób,
- z poradnictwa prawnego: 48 osób,
- z poradnictwa psychologicznego: 850 osób.

W ramach wsparcia rodzin umożliwiono również skorzystanie z mediacji – podmiotem realizującym był Caritas Archidiecezji Gdańskiej. Z mediacji skorzystały 2 osoby podczas dwóch spotkań.

Program Wspierania Rodziny zakłada rozpoznawanie oraz profesjonalną ocenę zagrożeń dobra dziecka oraz wzmacnianie roli i funkcji rodziny; pomocą w ramach tego zadania objęto 307 rodzin. Organizowano również spotkania w ramach programu „Szkoła dla Rodziców”. Celem programu było wspieranie rodziców w procesie wychowywania i towarzyszenia w rozwoju dzieci przez rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, rozwijanie praktycznych umiejętności budowania prawidłowych relacji z dziećmi. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, w stałym terminie, w zamkniętej grupie i były prowadzone przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Sopocie. Z programu skorzystało 50 rodzin, odbyło się 560 spotkań. Wsparcie rodzin obejmowało również działania przeciwdziałające przemocy w rodzinie, którymi objęto 20 rodzin.

Cel szczegółowy 2:

Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.

W roku sprawozdawczym MOPS w Sopocie wraz z organizacjami pozarządowymi tworzył i prowadził grupy wsparcia i grupy edukacyjne, które miały na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodzin dysfunkcyjnych. Utworzono 5 grup wsparcia, z których skorzystało 47 osób podczas 16 spotkań. Oprócz tego organizowano różnorodne zajęcia i imprezy okolicznościowe dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, warsztaty edukacyjne, eventy okolicznościowe, festyny, których celem było wzmacnianie rodzin z dziećmi w zakresie pielęgnacji więzi rodzinnych i budowanie relacji rodziców i dzieci. Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, Sopoteka oraz organizacje pozarządowe organizowały zajęcia rozwijające zainteresowania, z których skorzystało ponad 13 tysięcy osób. W Sopocie odbyły się zajęcia plastyczno-teatralne, turniej gier planszowych, a w Młodzieżowym Domu Kultury w Sopocie dzieci miały możliwość skorzystania z zajęć plastyczno-manualnych, zajęć karate. Ponadto, Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie oferował w całym roku takie zajęcia jak: warsztaty rodzinne, w tym wielkanocne, florystyczne, walentynkowe, decupage czy scrapbookingu, wernisaż prac plastycznych „Drzewa”, festyn rodzinny, premiery Teatryku Błękitnego Czasu, zajęcia mikołajkowe na basenie, koncerty, pracowni tanecznej oraz wystawę twórczości pracowni plastycznych. Biblioteka sopocka prowadziła także ferie zimowe z elementami języka angielskiego, Akademię Małego Czytelnika czy międzypokoleniowe warsztaty kulinarne. Rodziny z dziećmi miały również możliwość skorzystania m.in. z zajęć w Sopockim Domu (warsztaty plastyczne np. szycie maskotek, kącik filmowy), Grodzisku (warsztaty plastyczne np. lepienie garmków z gliny, ognisko, pogadanka historyczna).

Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny Sekcji ds. Rodzin MOPS w Sopocie zorganizowali m.in. takie imprezy jak zabawa choinkowa w Villi Baltica w Sopocie, festyn

rodzinny, warsztaty kulinarne dla 12 osób, warsztaty wielkanocne i świąteczne oraz zajęcia decoupage.

Cel szczegółowy 3:

Zapewnianie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki prawidłowego rozwoju.

W 2018 r. z zajęć opiekuńczo-wychowawczych skorzystało 1488 dzieci. Były to zajęcia między innymi w Sopockim Domu, świetlicy Caritas w Sopocie czy też w szkolnych świetlicach oraz zajęcia psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci w Szkołach Podstawowych nr 8 i 9 w Sopocie.

Cel szczegółowy 4:

Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.

W roku sprawozdawczym w placówkach oświatowych prowadzono działania profilaktyczne, przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym i kształtujące wrażliwość społeczną – 11 spotkań. Działania te polegały na prowadzeniu zajęć edukacyjno-profilaktycznych w VI klasach sopockich Szkoł Podstawowych, a prowadzili je pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie – asystent rodziny i psycholog. Zajęcia miały na celu podniesienie świadomości zachowań ryzykownych i uczulenie młodzieży na problematykę przemocy i agresji. Oprócz tego opracowane i realizowane były zajęcia kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie – 11 spotkań. Realizacja zajęć miała na celu profilaktykę przemocy i agresji. Działania te były prowadzone przez pracowników MOPS w Sopocie w sopockich Szkołach Podstawowych

Cel szczegółowy 5:

Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego.

MOPS w Sopocie zapewniał sopockim rodzinom wsparcie asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą „Za Życiem”. W 2018 r. opieką asystenta rodziny objęto 33 rodziny i 103 osoby w rodzinach. MOPS zapewnił także wsparcie materialne dla 180 rodzin (w tym dożywianie dzieci i młodzieży). 871 dzieci z rodzin wymagających wsparcia skorzystało z wypoczynku letniego i zimowego, organizowanego przez MOPS czy Młodzieżowy Dom Kultury. Dodatkowo ferie zimowe i kolonie letnie organizował Sopocki Dom, gdzie dzieci miały możliwość wyjazdu letniego np. do Brachlewa, a zimą do Wdzydz

Kiszewskich. Podczas kolonii letnich organizowanych przez Kuratorium Oświaty dzieci przebywały w Muszynie.

MOPS w Sopocie prowadził systematyczny monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych poza godzinami pracy ośrodka, w godzinach popołudniowych, wieczornych oraz w soboty. Podczas wyjazdów grupa monitorująco-diagnostyczna sprawdzała, jak rodzina funkcjonuje poza godzinami pracy instytucji – czy dzieci mają zabezpieczoną prawidłową opiekę, czy opiekunowie nie nadużywają alkoholu. Monitoringiem objęto 27 rodzin z dziećmi.

MOPS w Sopocie w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni oraz Centrum Integracji Społecznej w Sopocie organizował działania z zakresu aktywizacji zawodowej, którymi objęto 9 osób. Prowadzono również działania profilaktyczne ukierunkowane na wzrost świadomości zagrożeń, zachowań ryzykownych (19146 osób). Działania te prowadziła m.in. Komenda Miejska Policji w Sopocie prowadząc 11 spotkań w sopockich przedszkolach, 93 spotkania w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych, a także ponadpodstawowych. Przeprowadzono 4 eventy profilaktyczne w ramach projektu edukacyjnego „W Sopocie jest moda na bezpieczeństwo nad wodą”, a także prowadzono działania profilaktyczne podczas festynów rodzinnych w których uczestniczyły dzieci, młodzież i dorośli zarówno mieszkańcy jak i odwiedzający kurort.

Cel szczegółowy nr 6:

Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami naturalnymi i biologicznymi, wymagającymi wsparcia.

Specjalistyczna kadra, pracująca na co dzień z rodzinami, stale podnosi swoje kwalifikacje i poszerza wiedzę zawodową. W okresie sprawozdawczym w szkoleniach wzięło udział 7 osób. Dodatkowo kadra pracująca z rodzinami brała udział w konsultacjach oraz superwizji. Odbyło się 10 spotkań superwizyjnych. Pracownicy brali udział m.in. szkoleniach dotyczących diagnozowania źródeł dysfunkcji, profilaktyki i terapii uzależnień, ogólnopolskich spotkaniach organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także doskonalących wiedzę z zakresu administracyjnego w pomocy społecznej.

Szczegółowe informacje prezentuje poniższa tabela.

Cel szczegółowy 1 Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.				
Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Koordynowanie oraz integracja współpracy lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w tym stworzenie zakładki na stronie MOPS w Sopocie zbierającej informacje o ofercie wsparcia rodziny.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Sopockie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	Liczba instytucji; Liczba spotkań instytucji i organizacji pozarządowych; Liczba podjętych wspólnych inicjatyw Liczba instytucji i organizacji, które przekazały informacje do zamieszczenia na stronie www/zakładce (aktualizowane raz w roku; do końca I kwartału roku)	Liczba spotkań: 3 Liczba osób: 17
2.	Poradnictwo specjalistyczne (rodzinne, psychologiczne, prawne)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie, placówki wsparcia dziennego	Liczba konsultacji z podziałem na rodzaj udzielonego wsparcia;	Liczba konsultacji: - Rodzinne: 337 - Prawne: 48 - Psychologiczne: 850
3.	Umożliwienie skorzystania z mediacji	Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Liczba osób; Liczba spotkań mediacyjnych	Liczba osób: 2 Liczba spotkań: 2
4.	Rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), placówki oświatowe na terenie gminy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin;	ilość rodzin: 307
5.	Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie	Liczba rodzin	Liczba rodzin: 20

6.	Organizowanie spotkań w ramach „Szkoły dla Rodziców”	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie	Liczba rodzin; Liczba spotkań;	Liczba rodzin: 50
				Liczba spotkań: 560

Cel Szczegółowy 2:

Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Tworzenie i prowadzenie grup wsparcia oraz grup edukacyjnych które miałyby na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodzin dysfunkcyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba grup / osób; Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje;	Liczba grup: 5 Ilość spotkań: 16 Liczba osób: 47
2.	Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe	Liczba zajęć / liczba osób uczestniczących	Liczba zajęć: 79 Liczba osób: 1252
3.	Warsztaty edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe	Liczba warsztatów; Liczba osób;	Liczba warsztatów: 5 Liczba osób: 10
4.	Organizacja środowiska lokalnego m.in. praca podwórkowa, organizacja eventów okolicznościowych, festyny – wzmacniających rodziny z dziećmi w zakresie edukacji dotyczącej pielęgnacji więzi rodzinnych, nauki kreatywnego spędzania czasu i budowania relacji między rodzicami a dziećmi, animacja lokalna (w tym animator lokalny/streetworker/lider integracji społecznej), grupy i kluby samopomocowe	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe, „Domy Sąsiedzkie”	Liczba wydarzeń / liczba osób uczestniczących Liczba animatorów lokalnych/streetworkerów/liderów integracji społecznej	Liczba wydarzeń: 37 Liczba osób uczestniczących: 5026 Liczba animatorów: 86
5.	Organizowanie zajęć rozwijających różnorakie zainteresowania	Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, Sopoteka w Sopocie, Biblioteka Sopocka w tym Sopoteka, organizacje pozarządowe	Liczba zajęć / liczba osób uczestniczących	Liczba zajęć: 378 Liczba osób uczestniczących: 13177
6.	Działania środowiskowe kierowane do całej społeczności lokalnej, w tym inicjatywy integracyjne dla rodzin z dziećmi obejmujące edukację społeczną i	Placówki oświatowe, Młodzieżowy Dom Kultury, „Domy Sąsiedzkie”, organizacje pozarządowe	Ilość wydarzeń; Ilość osób;	Ilość wydarzeń: 35 Ilość osób: 2223

	obywatelską (np. spotkania, konsultacje, debaty społeczne dla mieszkańców, działania edukacyjne, kulturalne, sportowe, ekologiczne czy turystyczne)			
--	---	--	--	--

Cel szczegółowy 3:

Zapewnienie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Urząd Miasta Sopotu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 1488

Cel szczegółowy 4:

Prowadzenie w placówkach oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Działania profilaktyczne ukierunkowane na dzieci i młodzież - profilaktyka zachowań ryzykownych i kształtowanie wrażliwości społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba spotkań	Liczba spotkań: 11
2.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie – prawna, psychologiczna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień w Sopocie	Liczba spotkań	Liczba spotkań: 11

Cel szczegółowy 5:

Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Organizacja usługi asystenta rodziny, w tym realizacja założeń ustaw – „Za życiem”, „Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 33 Liczba osób: 103
2.	Wsparcie materialne rodzin, w tym zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin	Liczba rodzin: 180
3.	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym z rodzin wymagających wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 871

4.	Prowadzenie działań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni, Centrum Integracji Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 9
5.	Organizowanie i rozwój wolontariatu pomocowego	Sopockie Centrum Organizacji Pozarządowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba dzieci/młodzieży; Liczba rodzin; Liczba wolontariuszy;	Liczba dzieci: 4 Liczba rodzin: 3 Liczba wolontariuszy: 3
6.	Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	Organizacja pozarządowa	Liczba rodzin / liczba dzieci	Liczba rodzin: 2 Liczba dzieci: 3
7.	Prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzrost świadomości zagrożeń, zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Straż Miejska w Sopocie, Komenda Miejska Policji w Sopocie	Liczba osób	Liczba osób: 19146
8.	Monitoring rodzin wielodysfunkcyjnych w godzinach wieczornych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 27 Liczba osób: 75
9.	Zapewnienie wsparcia specjalistów w zakresie wspierania rodziny w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, w formie terapii oraz porad lekarskich m.in. lekarza psychiatry	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 42 Liczba osób: 92
10	Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodzicami biologicznymi celem umożliwienia powrotu dziecka do rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 2 Liczba osób: 2

Cel szczegółowy 6:

Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami naturalnymi i biologicznymi, wymagającymi wsparcia

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2018
1.	Organizowanie szkoleń oraz dofinansowania do doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba szkoleń / liczb osób	Liczba szkoleń: 3 Liczba osób: 7
2.	Zapewnienie wsparcia dla kadr pracujących z rodzinami w postaci konsultacji oraz superwizji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba spotkań / liczba osób	Liczba spotkań: 10 Liczba osób: 7

II. Rozwój Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020.

1. Rodzinna piecza zastępcza

MOPS Sopot, będąc organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Sopotu realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz cele programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie. W MOPS zadaniami związanymi z rodzinną pieczą zastępczą zajmuje się Dział Pieczy Zastępczej. Według stanu na dzień 31.12.2018 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 66 dzieci (w 45 rodzinach zastępczych na terenie Sopotu i poza Sopotem).

Głównym celem programu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w rodzinnej pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców. Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Cel szczegółowy 1:

Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.

W 2018 r. MOPS w Sopocie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził intensywne działania w celu pozyskania nowych rodzin zastępczych oraz promowania rodzicielstwa zastępczego. Prowadzono kampanię „Podaruj dziecku serce – zostań rodziną zastępczą”. Informacje propagujące rodzicielstwo zastępcze zamieszczano w lokalnych mediach – spot propagujący był emitowany przez Radio Gdańsk. Koordynatorzy Rodzinnej Pieczy Zastępczej brali również udział w audycjach w Radiu Gdańsk. Na stronie trójmiasto.pl pojawiły się banery promujące rodzicielstwo zastępcze. Oprócz tego rozwieszono plakaty w pociągach Szybkiej Kolei Miejskiej, dystrybuowano ulotki i informatory.

W roku sprawozdawczym do MOPSu w Sopocie zgłosiły się 3 osoby zainteresowane rodzicielstwem zastępczym. W stosunku do jednej osoby rozpoczęto procedurę kwalifikacyjną. Przybyło 6 nowych rodzin zastępczych spokrewnionych i jedna rodzina niezawodowa. Na

wysokim poziomie utrzymywał się odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy – ok. 80% (stan na 31.12.2018 r.)

MOPS w Sopocie przyznaje także rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczenia fakultatywne oraz gratyfikacje finansowe za długoletnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej. W 2018 r. przyznano 5 świadczeń z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej. Wpłacono także 29 świadczeń – dofinansowania do wypoczynku, 13 świadczeń w ramach dofinansowania lokalu, 3 świadczenia na remont.

Cel szczegółowy 2:

Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest zatrudniany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Stosownie do powyższej ustawy, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

MOPS w Sopocie zatrudnia 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2018 r. pod opieką koordynatorów znajdowały się 43 rodziny – standard do 15 rodzin na jednego koordynatora został osiągnięty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 ocen, dotyczących funkcjonowania rodzin zastępczych.

MOPS w Sopocie zapewnia rodzinom zastępczym możliwość podnoszenia poziomu wiedzy

i umiejętności poprzez organizowanie szkoleń specjalistycznych, mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. W 2018 r. odbyło się jedno szkolenie specjalistyczne, w którym wzięło udział 18 osób. Oprócz szkoleń rodziny zastępcze (a także dzieci oraz rodzice biologiczni) mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa: prawnego, psychologicznego lub pedagogicznego. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało:

- z poradnictwa prawnego: 14 osób
- z poradnictwa psychologicznego: 128 osób
- z poradnictwa pedagogicznego: 82 osoby

Ponadto 13 rodzin zastępczych wzięło udział w superwizji. W roku sprawozdawczym zatrudnione były również 4 rodziny pomocowe, zapewniające wsparcie rodzinom zastępczym (np. dla rodzin korzystających z wypoczynku).

Cel szczegółowy 3:

Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Do zadań koordynatorów rodzinnej pieczy należy przygotowanie planu pomocy dziecku (we współpracy z rodzinami zastępczymi i asystentami rodziny). W roku sprawozdawczym wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 60 dzieci. Przygotowano 76 planów pomocy dziecku i 76 ocen sytuacji dziecka.

Dzieciom zapewniano dostęp do specjalistycznej pomocy – 44 dzieci objęto pomocą psychologa, udzielono 133 porad psychologicznych. Starano się również stworzyć dzieciom bezpieczne i spokojne warunki do kontaktu z rodzicami biologicznymi; kontakt z rodziną biologiczną utrzymywało 30 dzieci, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. 29 dzieci skorzystało z zorganizowanego wypoczynku i zajęć. Były to głównie kolonie i obozy poza miejscem zamieszkania indywidualnie wybrane przez rodziny zastępcze dla każdego dziecka, które dofinansował lub w całości sfinansował MOPS.

Szczegółowe informacje prezentuje poniższa tabela.

Cel szczegółowy 1: Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2018
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Zamieszczanie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze w lokalnych mediach, organizowanie akcji informacyjnych (ogłoszenia w prasie, słupy informacyjne, całoroczny baner przy głównej ulicy miasta, plakaty, informatory, happeningi). Prowadzenie strony internetowej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba publikacji prasowych, internetowych, przekazy radiowe, telewizyjne, wydarzenia.	Formy promocji: - Citylighty- na przystankach autobusowych. - Plakaty w SKM. - Radio Gdańsk- 3 audycje, z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i rodziny zastępczej. - Banery na portalu trójmiasto.pl. - Prowadzenie strony internetowej. Materiały promocyjne: - Plakaty formatu A2 - Notesy - Zakładki do książek - Informatory - Torby bawełniane - Kredki do kolorowania - Baner całoroczny, widoczny na głównej ulicy miasta.
Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. Nabór niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych: - kwalifikacja wstępna; - analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziców zastępczych - diagnozowanie kandydatów; - szkolenie; - wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba kontaktujących się z MOPS w Sopocie kandydatów zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym. Liczba przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych. Liczba osób zakwalifikowanych do szkolenia. Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych. Liczba nowych rodzin zastępczych spokrewnionych,	3 osoby. Rozpoczęto procedurę kwalifikacyjną w stosunku do 1 kandydatki. 0 Spokrewnionych – 6 Niezawodowych – 1 Zawodowych - 0

		niezawodowych i zawodowych.	
Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziców, rodzinnych form pieczy zastępczej. Tworzenie nowych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba wolnych miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych. Odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	6 miejsc. Odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej wynosi ok. 80% (stan na 31.12.2018)
Budowanie motywacji rodzin zastępczych m. in. przyznawanie rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczeń fakultatywnych, gratyfikacja finansowa rodzin zawodowych z długoletnim stażem, uroczyste obchody Święta Rodzicielstwa Zastępczego. Wynagrodzenie adekwatne do pełnionej funkcji.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba i rodzaj przyznanych rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczeń fakultatywnych. Czasookres pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	5 świadczeń – pomoc jednorazowa z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej. 29 świadczeń – dofinansowanie do wypoczynku. 13 świadczeń – dofinansowanie do lokalu. 3 świadczenia – dofinansowanie do remontu. Z tytułu długoletniego stażu o gratyfikacji.

Cel szczegółowy 2: Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2018
Utrzymanie adekwatnej ilości rodzin zastępczych, przypadających na jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. nie więcej niż 15 rodzin. Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb liczby specjalistów: koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów, pedagogów, prawników	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba rodzin zastępczych, objętych wsparciem koordynatora, psychologa, pedagoga, prawnika.	43 rodziny (narastająco).

Ocena funkcjonowania rodzin zastępczych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba przeprowadzonych ocen rodzin zastępczych.	5
Profesjonalizacja rodzin zastępczych. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Organizowanie specjalistycznych szkoleń, mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo- wychowawczych. Dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodzin zastępczych, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniu. Wzrost poziomu wiedzy i umiejętności osób pełniących funkcję rodzin zastępczych.	1 szkolenie 18 osób
Udzielanie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób korzystających z poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego i prawnego.	Pedagogiczne 82 osoby/ psychologiczne 128 os.
Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych w zawodowych rodzinach zastępczych (w których umieszczono więcej niż troje dzieci).	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba zatrudnionych osób.	0
Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba uczestników grup wsparcia. Liczba rodzin zastępczych, które uczestniczyły w grupach wsparcia.	Grupy wsparcia nie odbywały się . Rodziny zastępcze korzystały z superwizji.
Organizowanie pomocy wolontariuszy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy.	0
Zatrudnianie rodzin pomocowych dla rodziny korzystających z wypoczynku.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba zatrudnionych rodzin pomocowych.	4 rodziny pomocowe.

Organizowanie superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba rodzin zastępczych biorących udział w superwizji.	13

**Cel szczegółowy 3:
Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego**

Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2018
Zapewnienie pomocy dzieciom przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Przygotowanie i realizacja planu pomocy dziecku we współpracy ze specjalistami.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci objętych wsparciem koordynatorów. Liczba stworzonych planów pomocy dziecku. Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka.	60 dzieci. 76 planów pomocy dziecku. 76 ocen sytuacji dziecka.
Zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci objętych wsparciem psychologów i innych specjalistów. Liczba porad psychologicznych.	44 dzieci. 133 porady.
Stworzenie dzieciom warunków do kontaktów z rodzicami biologicznymi.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci utrzymującymi kontakt z rodzicami biologicznymi.	30 dzieci.
Organizowanie pomocy wolontariuszy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci korzystających z pomocy wolontariuszy.	0
Wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Dofinansowanie do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania. Organizowanie czasu wolnego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba dzieci korzystających z zorganizowanego wypoczynku i zorganizowanych zajęć.	29 dzieci.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Sopotu znajduje się jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza, którą jest Dom Dziecka „Na Wzgórzu”. Dom Dziecka posiada siedzibę przy ul. 23 Marca wraz z filią przy ul. Kościuszki. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi. Placówka zapewnia całodobową opiekę dla dzieci okresowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców oraz podejmuje działania zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby,
w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” dysponuje 30 miejscami, w tym 20 socjalizacyjnymi przy ul. 23 Marca, 8 miejscami socjalizacyjnymi w Filii przy ul. Kościuszki oraz 2 miejscami interwencyjnymi przy ul. 23 Marca.

Głównym celem programu rozwoju instytucjonalnej pieczy zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020 jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej

w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców. Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce:
 - liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14,
 - zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.
2. Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

3. Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1:

1. Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce:

- liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14,
- zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” dba o utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych i zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci. Dzieci poniżej 10 roku życia są przyjmowane do placówki jedynie w uzasadnionych przypadkach.

W Domu Dziecka „Na Wzgórzu” na ostatni dzień okresu sprawozdawczego przebywało 15 wychowanków. W 2018 roku do placówki trafiło jedno dziecko poniżej 10 roku życia (wraz z rodzeństwem). Budynek przy ul. 23 Marca jest w trakcie termomodernizacji, celem dostosowania go do standardu 14 miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Cel szczegółowy 2:

Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” zapewnia swoim wychowankom wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. Praca psychologa w placówce skierowana jest przede wszystkim na kontakt indywidualny z dzieckiem. Zajęcia mają na celu wspomaganie rozwoju dziecka w sferze emocjonalnej, poznawczej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

W okresie sprawozdawczym prowadzono badania i działania diagnostyczne w celu sformułowania „Diagnozy psychofizycznej dziecka”, które obejmowały analizę rozwoju dziecka, relacje dziecka z osobami znaczącymi i jego najbliższym otoczeniem, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka, analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb, wnioski

i zlecenia co do dalszego postępowania. Natomiast pomoc psychologiczna polegała m.in. na wspieraniu wychowanków w procesie adaptacji do warunków funkcjonowania w placówce, niwelowaniu przeżytych traum, kształtowaniu adekwatnej samooceny, stymulowaniu rozwoju emocjonalno-społecznego, kształtowaniu kompetencji społecznych oraz wielu innych formach wspomagania rozwoju wychowanków i kształtowania ich relacji z innymi.

Oprócz powyższych działań Dom Dziecka podejmował działania w celu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci młodzieży w formie indywidualnych zajęć i rozmów z wychowankami będącymi w grupie ryzyka uzależnień będącymi ofiarami agresji lub agresorami

czy nieradzącymi sobie z napięciami. Prowadzono także obserwacje psychologiczne, organizowano zajęcia ogólnorozwojowe, mające na celu stymulowanie i usprawnianie rozwoju w sferach fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i społecznej. Ważnym elementem pracy były rozmowy z rodzicami biologicznymi/zastępczymi dzieci przebywających w placówce.

W ramach koordynacji wsparcia terapeutycznego dzieci przeprowadzono 388 rozmów psychologicznych, zorganizowano 35 zajęć indywidualnych oraz 102 konsultacje indywidualne.

Oprócz działań w sferze psychologiczno-pedagogicznej wychowankowie Domu Dziecka mieli możliwość wzięcia udziału w wyjazdach wakacyjno-feryjnych. Wychowankowie skorzystali np. z zimowego obozu młodzieżowego w Lewinie (8 osób), letniego obozu młodzieżowego w Lewinie (9 osób), obozu wakacyjnego w Brachlewie (1 osoba); brali także udział w obozach sportowych: tenisowych, piłkarskich, panitbolowych.

Dom dziecka „Na Wzgórzu” realizował w okresie sprawozdawczym wiele projektów, angażujących wychowanków w różne aktywności. Łącznie zrealizowano 19 projektów, w ramach których dzieci i młodzież z placówki miały okazję rozwijać talenty plastyczne (projekt „Cztery Pory Roku – plastyczne inspiracje”), talenty kulinarne (podczas zajęć kulinarnych) czy umiejętności społeczne (projekt „Gra towarzyska sposobem na nudę”). Oprócz rozwijania talentów projekty miały także na celu ukształtowanie nawyków dbania o otoczenie, dom, o własną edukację i rozwój osobisty, a także zachęcić do aktywnego spędzania czasu.

Cel szczegółowy 3:

Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” podejmuje działania na rzecz stałego podnoszenia kompetencji kadry merytorycznej placówki oraz stara się ograniczać negatywne skutki pracy w trudnych warunkach. W okresie sprawozdawczym pracownicy placówki mieli możliwość wzięcia udziału w 9 specjalistycznych szkoleniach, a także raz w miesiącu uczestniczyli w superwizji. Szkolenia dotyczyły m.in. zachowań ryzykownych wśród młodzieży, profilaktyki i terapii uzależnień, a także coachingu, mentoringu czy skutecznej komunikacji. Pracownicy mogli także podnosić swoje kwalifikacje na studiach podyplomowych.

Szczegółowe informacje prezentuje poniższa tabela.

Cel 1 Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce: - liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14, - zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2018
1. Utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych zgodnych z obowiązującymi przepisami. 2. Do 2020 r powstanie nowego mieszkania przy Al. Niepodległości 652-654 dla 8 wychowanków 3. Dostosowanie obecnej placówki przy ul. 23 Marca 16 do standardu 14 miejsc. 4. Zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci. 5. Kierowanie do placówki dzieci powyżej 10 r.ż. 1) Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 2) Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego. 3) Przyjmowanie do placówki dzieci poniżej 10 r.ż. jedynie w uzasadnionych przypadkach.	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	▪ Liczba wychowanków w DDz w ruchu ciągłym. ▪ Liczba wychowanków na koniec okresu sprawozdawczego. ▪ Liczba wychowanków poniżej 10 roku życia oraz przyczyna umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. ▪ Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 (termomodernizacja) ▪ Powstanie nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej na 8 miejsc. ▪ Przystosowanie placówki do standardu do 14 miejsc.	▪ Liczba wychowanków w DDz w ruchu ciągłym (21 +1 interwencja) ▪ Liczba wychowanków na koniec okresu sprawozdawczego 15 (7+8) ▪ Liczba wychowanków poniżej 10 roku życia oraz przyczyna umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej 1 dziecko – umieszczone wraz z rodzeństwem ▪ Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 (termomodernizacja) Trwa termomodernizacja budynku przy ul. 23 Marca 16 ▪ Przystosowanie placówki do standardu do 14 miejsc Trwa remont placówki przy ul. 23 Marca 16, min, dostosowanie do standardu 14 miejsc w placówce.
Cel 2 Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo – wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej.			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2018

1. Wsparcie wychowanków psychologiczne i pedagogiczne. 2. Zapewnienie wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. 3. Organizacja inicjatyw wspierających rozwój psycho-społeczny wychowanków. 1) Zajęcia wychowanków z psychologiem. 2) Organizacja wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. 3) Organizacja warsztatów i spotkań ze specjalistami wspierających rozwój psycho-społeczny. 4) Realizacja projektów wspierających rozwój wychowanków.	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	▪ Liczba i rodzaj działań psychologa / ocena wpływ działań na wychowanków ▪ Liczba i rodzaj działań oraz metodyka oddziaływań wychowawczych. ▪ Liczba i rodzaj wyjazdów / inicjatyw wakacyjno-feryjnych. ▪ Liczba i problematyka projektów/warsztatów/spotkań realizowanych w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wspierających rozwój psychofizyczny wychowanków.	* Liczba i rodzaj działań psychologa / ocena wpływu działań na wychowanków Praca psychologa w placówce skierowana jest przede wszystkim na kontakt indywidualny z dzieckiem. Zajęcia mają na celu wspomaganie rozwoju dziecka w sferze emocjonalnej, poznawczej i społecznej ze szczególnym potrzeb dziecka. Działania psychologa: 1. Prowadzone były badania i działania diagnostyczne w celu sformułowania „Diagnozy psychofizycznej dziecka”, która obejmuje: * Analizę rozwoju dziecka - dane rozwojowe i środowiskowe; - rozwój poznawczy; - rozwój emocjonalno-społeczny; * Relacje dziecka z osobami znaczącymi oraz jego najbliższym otoczeniem - dom rodzinny; - środowisko szkolne; - placówka opiekuńczo-wychowawcza; * Przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka * Analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie (opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym) * Wnioski i zalecenia - Dalsza praca pedagogiczna z dzieckiem; - Program terapeutyczny; - Praca z rodziną dziecka; - Pracę przygotowującą dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka; - Przygotowanie dziecka do usamodzielnienia 2. Udzielano pomocy psychologicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, m.in.: ☐ wspieranie wychowanków w procesie adaptacji do warunków funkcjonowania w placówce ☐ zajęcia stymulujące funkcjonowanie poznawcze ☐ niwelowanie przeżytych traum ☐ kształtowanie adekwatnej samooceny
--	---------------------------------	---	--

		☐ niwelowanie lęków i napięć ☐ budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych, rozwiązywania konfliktów ☐ stymulowanie rozwoju emocjonalno-społecznego ☐ kształtowanie odpowiednich nawyków i postaw ☐ kształtowanie kompetencji społecznych ☐ rozpoznawanie orientacji zawodowej ☐ zajęcia profilaktyczne (eliminowanie zachowań ryzykownych i niepożądanych, kształtowanie świadomości zagrożeń uzależnieniami itp.) ☐ promowanie zdrowego stylu życia ☐ kształtowanie samoświadomości i inspirowanie do autorefleksji ☐ praca nad poprawą relacji rodzinnych ☐ interweniowanie w sytuacjach kryzysowych (zagrożenie zdrowia, życia dziecka) 3. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień innych problemów dzieci i młodzieży: ☐ rozmowy indywidualne z wychowankami będących w grupie ryzyka uzależnień ☐ zajęcia indywidualne z wychowankami będącymi ofiarami agresji lub agresorami ☐ zajęcia indywidualne z wychowankami radzącymi sobie z napięciami w sposób autodestrukcyjny lub szkodzący otoczeniu 5. Obserwacja psychologiczna wychowanków pod kątem umiejętności: wykonawczych, przetwarzania językowego, regulowania emocji, przystosowania poznawczego, umiejętności społecznych. 6. Prowadzenie alternatywnych zajęć ogólnorozwojowych indywidualnych i grupowych w oparciu o opracowane diagnozy. Zajęcia te mają na celu stymulowanie i usprawnianie rozwoju w sferach fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i społecznej. Usprawniana jest motoryka duża, manipulacja, pamięć, mowa czynna oraz bierna, koordynacja wzrokowo-ruchowa, percepcja wzrokowa i słuchowa (psychodrama, relaksacja, bajkoterapia, zajęcia plastyczne, warsztaty
--	--	---

			psychoedukacyjne). 7. Rozmowy z rodzicami biologicznymi/ zastępczymi dzieci przebywających w placówce, spotkaniach z nimi. 8. Konsultowanie wychowanków w Poradni Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży oraz Szpitalu Psychiatrycznym. 9. Koordynowanie wsparcia terapeutycznego dzieci. Rozmowy psychologiczne- 388 Zajęcia indywidualne 35 Konsultacje indywidualne 102 W minionym okresie zadawałające rezultaty przyniosły indywidualne rozmowy z wychowankami starszymi. Natomiast zajęcia ruchowe, zajęcia terapeutyczne z wykorzystaniem materiałów plastycznych oraz bajkoterapia i relaksacja okazały się atrakcyjną formą do pracy z najmłodszymi wychowankami. * Rodzaj działań oraz metodyka oddziaływań wychowawczych. Jednym z głównych celów oddziaływań w placówce jest wzrost umiejętności społecznych. W tym celu kadra placówki oddziałowuje poprzez: trening umiejętności w zakresie samoobsługi (dbałości o higienę osobistą), ergoterapie, kulturoterapię, filmoterapię, biblioterapię, dogoterapię, gry dydaktyczne, bajkoterapia, sport, grupowe podejmowanie decyzji, praca indywidualna z wychowankiem. * Liczba i rodzaj wyjazdów / inicjatyw wakacyjno-feryjnych 1. Zimowy obóz młodzieżowy w Lewinie (Fundacja Pan Władek) - 8 wychowanków 2. Letni obóz młodzieżowy w Lewinie (Fundacja Pan Władek) -9 wychowanków 3. Obóz wakacyjny w Brachlewie (Świetlica socjoterapeutyczna Sopocki Dom) – 1 osoba
--	--	--	--

			4. Obóz dla dzieci z cukrzycą (odmowa – 1 osoba) 5. Obóz terapeutyczny w Radośnie (Zakątek terapeutyczno – pedagogiczny Jaspik) – 1 osoba 6. Obóz tenisowy w Muszynie – 1 osoba 7. Obóz sportowy w Gniewinie – 1 osoba 8. Obóz piłkarski w Malborku – 1 osoba 9. Obóz paintbolowy w Jarosławcu – 1 osoba * Liczba i problematyka projektów/warsztatów/spotkań realizowanych w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wspierających rozwój psychofizyczny wychowanków. 1. „Stawiam na rozwój” Tutoring rozwojowo – wychowawczy. Indywidualne stymulowanie do kreatywnego rozwoju. Praca ze stereotypami. Motywowanie wychowanków do pokonywania własnych lęków i oporów przed poznaniem nowych rzeczy. Budowanie więzi dziecka z wychowawcą prowadzącym. 2. „Posprzątamy nasz wspólny dom, dbajmy o siebie” Wdrażanie wychowanków do podejmowania odpowiedzialności za swoje najbliższe otoczenie 3. Konkurs na najlepszego ucznia „Gra o stypendium” Motywowanie do aktywnego udziału w życiu szkolnym oraz świadomego podnoszenia swoich osiągnięć edukacyjnych. 4. „Perfekcyjny dom” Stworzenie domu, który sprzyja zdrowemu rozwojowi i poczuciu bezpieczeństwa. 5. „Kącik majsterkowicza” Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za dom i jego prawidłowe funkcjonowanie. 6. „Kuchenne rewolucje” Przygotowanie podopiecznych do samodzielnego życia w oparciu o zajęcia kulinarne. 7. „Cztery pory roku” – plastyczne inspiracje Zaangażowanie podopiecznych w działalność
--	--	--	---

			artystyczną, rozbudzenie wyobraźni i wiary we własne możliwości. Projekt daje możliwość odprężenia oraz wyzwolenia wewnętrznej radości. 8. „Śladami historii” Dostarczenie podopiecznym informacji o otaczającym ich świecie : kultywowanie tradycji świąt narodowych, aktywny udział w obserwowaniu zjawisk społecznych w Polsce i na świecie. 9. „Wchodzimy w dorosłość” Przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia w oparciu o rodzinny model życia. 10. „Dorastamy razem ze szkołą” Pomyślne kontynuowanie nauki na odpowiednim poziomie edukacyjnym 11. „Gra towarzyska sposobem na nudę” Integracja oraz rozwijanie umiejętności intelektualnych oraz społecznych poprzez gry i zabawy towarzyskie. 12. „Stacja KULTURA” Rozwój ogólnokulturalny. Przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i krytycznego korzystania z masowych środków przekazu. 13. „Kuźnia talentów” Rozwijanie zdolności i talentów w ramach projektu plastycznego. Tworzenie przez dzieci prac plastycznych w oparciu o różne techniki i materiały plastyczne. 14. „W stronę dorosłości” Kształtowanie w wychowankach poczucia odpowiedzialności i samodzielności. 15. Zajęcia kulinarne Nauka przygotowywania różnych potraw oraz rozwijanie zainteresowań, związanych ze sztuką kulinarną. 16. „Czysty dom – czyste środowisko” Kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za stan środowiska, zarówno tego najbliższego (domowego) jak i globalnego. 17. „Od komputera po stadion - 180 stopni sportu” Zaangażowanie wychowanków w aktywne spędzanie
--	--	--	---

			czasu wolnego poprzez sport. Promowanie prozdrowotnych, społecznych, wychowawczych i edukacyjnych wartości sportu, oraz przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym 18. DKF Dla prawie dorosłych Zainteresowanie wychowanków kinem, zachęcenie ich do podejmowania dyskusji przy okazji oglądania filmów 19. „Wieczory złotego biznesu - gry planszowe” Nabywanie kompetencji społecznych poprzez aktywność przy udziale gier planszowych.
Cel 3 Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2018
1. Stałe zwiększanie kompetencji merytorycznej kadry placówki. 2. Skuteczne reagowanie na pojawiające się kryzysy wśród kadry. 3. Ograniczenie negatywnych skutków pracy w trudnych warunkach. Organizacja szkoleń wg potrzeb kadry	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	Liczba i problematyka szkoleń / superwizji / warsztatów, którymi została objęta kadra Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie.	* Liczba i problematyka szkoleń / superwizji / warsztatów, którymi została objęta kadra Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie. 1. Kompleksowe wspomaganie kadry merytorycznej - spotkania warsztatowe 2. Superwizja – po 1 x w m-cu (DDz + Filia) 3. VII Sopockie Sympozjum „Wiedza i teoria bazą dla praktyki. Rekomendacja dla współczesnej profilaktyki i terapii uzależnień” 4. „Alkohol, narkotyki, dopalacze – zachowania ryzykowne młodzieży” 5. Studia podyplomowe „Doradztwo zawodowe” 6. Kurs Trener osobisty – coach, mentor, tutor 7. Warsztat „Konstruktywna komunikacja w Twoim miejscu pracy (na bazie NVC)– kurs dla trenerów wewnętrznych w organizacji” 8. Kurs „Needs – based Coaching (na bazie NVC)” 9. Warsztat psychoedukacyjny dla profesjonalistów (kwalifikacyjny) „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. 10. „Opieka nad dzieckiem z cukrzycą typu 1 w placówce”

			11. „Kręgi naprawcze” – moduł Studium mediacji w oparciu o NVC
--	--	--	--

III. Usamodzielnienia wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Osoby, które opuszczają rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie realizuje zadania związane z usamodzielnieniem się wychowanków pieczy zastępczej. Są to działania związane z:

- realizacją Indywidualnych Programów Usamodzielnienia,
- udzielaniem wsparcia i świadczeniem pracy socjalnej przez specjalistę pracy socjalnej,
- udzielaniem pomocy psychologicznej (poradnictwo, spotkania terapeutyczne) oraz prawnej,
- zindywidualizowanym wsparciem psychoedukacyjnym,
- prowadzeniem mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków, pomocą w wynajęciu mieszkania,
- pomocą w nabywaniu umiejętności wejścia na rynek pracy.

W 2018 r. realizowano 31 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, w tym 20 z osobami opuszczającymi rodziny zastępcze i 11 z osobami opuszczającymi placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Specjalistycznym wsparciem objęto:

- wsparciem psychologicznym: 18 osób
- poradnictwem prawnym: 4 osoby
- pracą socjalną: 36 osób.

Z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 6 osób, w tym 1 osoba z rodziny zastępczej i 5 osób z placówki opiekuńczo-wychowawczej; 1 osoba skorzystała z pomocy w wynajęciu mieszkania. Pozyskano także jedno mieszkanie socjalne.

Szczegółowe informacje prezentuje poniższa tabela.

Cel: Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2018
Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielniania.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielniania. Liczba i rodzaj podjętych interwencji (m. in. rozmowy z wychowawcami, szkolnym i pedagogami, pomoc w pozyskaniu mieszkania chronionego, socjalnego).	31 (20 z rodzin zastępczych + 11 z placówki op-wych). Utrzymywanie kontaktu ze szkołami średnimi (L.O zaoczne w Sopocie i Gdańsku). Udzielono pomocy 6 osobom, w formie zamieszkania w MCH (1 os. z rodziny zast. i 5 z placówki) oraz pozyskano 1 mieszkanie socjalne).
Udzielanie wsparcia i świadczenie pracy socjalnej przez specjalistę pracy socjalnej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym (psychologicznym, pedagogicznym, prawnym). Liczba osób usamodzielnianych objętych pracą socjalną. Liczba i rodzaj podjętych interwencji. Liczba osób usamodzielnianych, których sytuacja życiowa uległa poprawie w związku z udzielonym wsparciem.	18 osób objętych wsparciem psychologicznym, którym udzielono 46 porad. 4 osobom udzielono poradnictwa prawnego 6 razy. Pracą socjalną objętych było 36 osób. Sytuacja życiowa uległa poprawie w przypadku 25 osób, na skutek udzielonego wsparcia.
Udzielanie pomocy psychologicznej (poradnictwo, spotkania terapeutyczne) oraz prawnej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej. Ilość porad psychologicznych i prawnych. Ilość spotkań terapeutycznych.	18 osób/46 porad psychologicznych. 4 osoby/6 porad prawnych
Zindywidualizowane wsparcie psychoedukacyjne, skierowane do wychowanków pieczy zastępczej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba wychowanków korzystających ze wsparcia. Liczba spotkań wychowanka z pracownikiem socjalnym i psychologiem.	31 osób korzystających ze wsparcia. 287 spotkań z pracownikiem socjalnym. 46 spotkań z psychologiem.
Prowadzenie mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków, pomoc w wynajęciu mieszkania. Pozyskanie mieszkań socjalnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym lub pomocy w wynajęciu mieszkania. Ilość pozyskanych mieszkań w stosunku do liczby oczekujących.	6 osób skorzystało z pobytu w MCH. 1 osoba skorzystała z pomocy w wynajęciu mieszkania. 1 mieszkanie socjalne/oczekuje 10 osób (8 mieszkań – 2 rodzeństwa).

Pomoc w nabywaniu umiejętności wejścia na rynek pracy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Liczba osób.	3 osoby.
--	---	--------------	----------